

לד שנה לצאת העלון

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

תורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 1263

שבת פרשת אמור - ט"ו אייר תשפ"ו - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

הוראה למעשה

ל אדם יעשה את עצמו עבד לה', לקדש עצמו בכל הקדושות, להיות כמו כהן גדול לעבוד עבודה הפנימית (בבית המקדש).

המקור בפרשה: "ומן המקדש לא יצא." (ויקרא כא, יב) ויתבודד במקום התבודדות וכל אדם (אחר) לא יהיה באוהל הזה (בשעה שמתבודד) וידבק את עצמו בה' יתברך ומן המקדש לא יצא. ויראה שלא יהיה בו שום עבירה כי "אדם כי יקריב מכם", והוא בעצמו קרבן לה' כמו שכתוב: "ונפש כי תקריב." על כן, מום לא יהיה בו ואז קדוש הוא לה'.

הוראה למעשה

האדם צריך ללכת בדרכם של בני ישראל שהם "רחמנים בני רחמנים" ובמידה שאדם מודד - מודדים לו ואם יתהפך להיות אכזרי, יעורר עליו דין אכזרי מלמעלה חס ושלוש ולכן הזהירה התורה בזה.

המקור בפרשה: "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד" (ויקרא כב, כח). אמרו בזוהר (פרשת אמור צב, א): למה (מצווים אנו שלא לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד) אם משום צער ועגמת נפש של הבהמה, ישחט כל אחד בבית מיוחד או שנשחט את זה עשוי ולאחר מכן את השני? אלא (לא שוחטים את שניהם ביום אחד) מפני שישראל הם רחמנים

בני רחמנים.

הוראה למעשה

האדם צריך לקדש את המועדים, לשמוח בהם לשם ה' ושתהיה הסעודה כמטעמי יצחק, לעורר הרחוקות ודביקות בה' יתברך ולהשגת תורתו הקדושה ואז הם מקראי קודש. בשעה שזה קורה אומר ה' יתברך: "אלא הם מועדי."

המקור בפרשה: "מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קודש אלא הם מועדי" (ויקרא כב, ב). אמנם העושים חגים וששים ושמים למלאות בטנם קיא, צואה בלי מקום, עליהם נאמר: "ומועדיכם שנהא נפשי" (ישעיה א', יד). וזה הטעם של איסור מלאכה במועדים, כדי שלא יהיה טרוד במלאכתו וישכח הדביקות בה' יתברך, כי המועדים מקודשים ובהם יוסיף הדביקות בה' יתברך ואז הם מועדי ה'.

הוראה למעשה

יהודי שרוצה להיות אהוב על הקב"ה, צריך להשתדל בכל כחו לחנך את בניו ובני ביתו שילכו בדרך התורה והמצוות, כמו שאמר הקב"ה על אברהם: "כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו" ופירש רש"י: "כי ידעתי - לשון חיבה, לפי שהוא (אברהם) מצוה את בניו

עלי (על הקב"ה) לשמור דרכי, וכך הוא מצוה את בניו: "שמרו דרך ה'", כדי שיביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו... "..." והמכוון בזה - להיות לך לאלקים ולזרעך אחריו."

"אחד היה אברהם" - עברו עליו כמה וכמה נסיונות והוא עמד בכלם, אולם למרות עובדה זו הוא נקרא "אהובו של הקב"ה" בגלל "אשר יצוה את בניו" ולא בשל הנסיונות שעברו עליו.

החכם מכל האדם מבטיח לכל מי שידריך את בניו בדרך התורה - שיהיה מאושר בעולם הזה ובעולם הבא, וכלשון הכתוב - "יסר את בנך ויניחך ויתן מעדנים לנפשך", ומפרשים רז"ל: "יסר בנך, אם תרצה להיות במנוחה ובשקט ובשלוה בעולם הזה - יסר את בנך בקטנותו ותדריכהו על דרך טובה וישרה, ואז תהיה במנוחה, ובהשקט ובשלוה משום שלא תצטרך להצטער עליו שיצא להתרבות רעה הואיל ויסרת אותו בקטנותו ללכת בדרכי השם ית', ואז יהיה מקורך ברוך וזרעך כשר ועושה הטוב והישר בעיני הקב"ה, וימצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם". עוד אומרים רז"ל: "יסר בנך ויניחך - למוד בנך תורה ויניחך מדינה של גהינום, ויתן מעדנים לנפשך שיכניסוך בגן עדן עם הצדיקים..." "ואם חס ושלוה יתקלקלו הבנים - יענשו האב והאם מאד, ואוי לאותה הבושה ולאותו הצער והבזיון בעולם הבא"

המקור בפרשה: "אמור ואמרת" (ויקרא כא, א) המשך בעמוד הבא

נקי הדעת שבירושלים

משה עד משה - לזכרו של הגר"מ הברשטאם זצ"ל לרגל עשרים שנה לפטירתו

לקהלים נרחבים. מני אז, בכל הזדמנות נהג להתעניין על ההתפתחות והיה מביע את תמיכתו וברכתו.

אולם זה היה מעט ביחס לתגובתו כאשר העלון 'שמעו ותחי נפשכם' החל לראות אור, כהמשך לקלטות שנשא את השם הזה. **אני זוכר את הפעם הראשונה שבה הבאתי את העלון לרב הברשטאם זצ"ל. הרב קרא את העלון בעיון רב מתחילה ועד סוף, הביע התפעלות גדולה עד מאוד, והעריך עליי עידוד עצום שנסך בי מידה רבה של סיפוק וקורת רוח להמשך הדרך.**

סיפר לנו הרה"ג ר' יהודה דייטש, מרביץ תורה נודע בירושלים ומחוצה לה, מנכדיו הגדולים של הרב הברשטאם, שזכה ללמוד עמו בחברותא מדי לילה: **"קשה לתאר את ההערכה שהיה לסבי זצ"ל כלפי העלון 'שמעו ותחי נפשכם'. בכל שבוע היה זקני משיג כמות מוכובדת של עלוני 'שמעו ותחי נפשכם', שאותם היה מחזיק מתחת לספר שבו היה לומד. כל אימת שהגיעו אליו שואלים, או רבנים שעשו**

המשך בעמוד 4

עצומה, ובו במקום התיישב לחבר מכתב המלצה נלהב שבו קשר שבחים רבים למפעל. בנוסף, הוא הרבה לתת את עצותיו הטובות כיצד לקדם עוד את המפעל ולהגביר את התפוצה של הקלטות

יום כ"ח בניסן, מלאו עשרים שנים לפטירתו של הגאון הגדול רבי משה הברשטאם זצ"ל, חבר העדה החרדית, הפוסק הגדול שהיה מקובל ונערץ על אנשים מכל החוגים בעם ישראל.

הרב הברשטאם זצ"ל היה ידיד אמת של מורנו הגאון הצדיק רבי משה ובר צוק"ל. מלבד היותו שאר בשרו של מורנו - הרב הברשטאם העריך את מורנו עד מאוד, והיה מרבה להיפגש ולשוחח עמו, להתברך ממנו ולשוחח בשבחו. היתה ביניהם ידידות-אמת, שניתן היה לראות ממנה הערכה בין תלמידי חכמים וצדיקים מהי.

כאשר הוקם המפעל 'שמעו ותחי נפשכם' - הרב הברשטאם היה מראשוני התומכים והמסייעים לקידומו. בתקופה זו נהגנו להפיץ בעם ישראל קלטות על פרשת השבוע, שבהם הובאו סיפורי הפרשה לצד פנינים וסיפורים - לקרב את לב צעירי הצאן ואנשים מבוגרים לתורת ה'. בהוראת מורנו הרב זצ"ל, פנינו לרב הברשטאם וביקשנו את המלצתו. הרב הברשטאם זצ"ל גילה התלהבות

הציבור מתבקש להתפלל לרפואתו השלמה של האברך החשוב הרב יוסף מאיר בן שרה שיחי' לרפואה שלמה בתוך שאר חולי עמו ישראל

לעילוי נשמת מורנו המשפיע הגה"צ הרב חיים משה בן הגה"ח פנחס לייבוש וובר זיע"א, מייסד העלון ואשתו הרבנית הצדיקה מרת מרים רחל בת ר' מרדכי ז"ל

שאלות על הפרשה ותשובות קצרות בצידן:

1. מה הקשר בין סוף הפרשת הקודמת – פרשת קדושים לתחילת פרשתנו – פרשת אמור?

תשובה: (עיין ב"בעל הטורים" שמתרץ שלושה תירוצים לשאלה זאת).
הציווי להתבדל מן הטומאה, הוא הקשר בין סוף הפרשה הקודמת לתחילת פרשתנו. בסוף פרשת קדושים מובא שאם איש או אישה מטמאים את עצמם "באוב" (שבאמצעותו ביקשו לראות עתידות), "דמיהם בם". וגם פרשתנו פותחת באזהרה לכהנים להתבדל מהמת בכדי לא להטמא.

2. מה הקשר בין תחילת פרשתנו לסופה?

תשובה: פרשתנו פותחת בעניין של מת אשר אסור להיטמא אליו ומסתיימת במת שהומת בגלל שקילל.

3. "מה הקשר בין תחילת פירושו של רש"י בפרשתנו לסוף דבריו בפרשה?"

תשובה: רש"י פותח את פירושו בפרשה במשפט המפורסם "להזהיר גדולים על הקטנים", היינו שהמבוגרים יזהירו ויחנכו את הילדים. ואילו בסוף הפרשה מפרש רש"י מה עולה בגורלו של אחד אשר לא חנכו אותו בקטנותו: עושים בו "כל המצווה האמורה בסקילה במקום אחר – דחיה, רגימה ותליה".

4. בפסוק השני בפרשה נכתב: "כי אם לשארו הקרוב". מפרש רש"י: "אין שארו אלא אשתו". צריך להבין איפוא למה הפסוק לא ציין במפורש את המילה אשתו כפי שמפרט בהמשך "לאימו ולאביו ולבנו ולביתו ולאחיו"?

תשובה: הפסוק לא כותב את המלה אשתו אלא רק מרמז זאת במילים "לשארו הקרוב" משום שהיינו יכולים לחשוב שלקרוב משפחה אשר לא ניתן לעולם להתנתק מהם כגון אביו, אימו, בנו, ביתו ואחיו רק להם צריך להיטמא ואילו לאישתו שניתן להתגרש ממנה אין צורך להיטמא. כדי לשלול מחשבה זו מכנה הפסוק את אשתו "שארו הקרוב", בכדי להדגיש את חשיבותה וממילא להתיר לו להיטמא לה.

הוראות למעשה – המשך מעמוד קודם

"להזהיר גדולים על הקטנים" (רש"י).

"להזהיר" – מלשון – "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע", והרמז בזה הינו: הגדולים בשנים ובחכמה, יאירו ויעוררו את הקטנים – בשנים ובחכמה.

הוראה למעשה

האדם מצווה לומר קדושה בכל יום.

המקור בפרשה: "ונקדשתי בתוך בני ישראל" (ויקרא כב, לב). המקובל הרב רבי חיים ויטל צ"ק"ל תלמיד האריז"ל, מביא בשם הזוהר, שקדושה היא מצות עשה מן התורה, וזה לשון הזוהר ח"ג דף צ"ג ע"א: "פקודא דא – וקדשא ליה בכל יומא, ורזא דא (הוראה) זו לקדש קדושה בכל יום) – ונקדשתי בתוך בני ישראל וכו'".

הוראה למעשה

"נצטונו לקדש את השם, כלומר שנמסור נפשינו למות על קיום מצוות הדת. וכבר ביארו זכרונם לברכה מפי הקבלה ומן הכתובים באיזה ענין

מאמרותיו – של הגה"צ המשפיע רבי משה ובר זיע"א

אמר אל הכהנים וגו' (כא, א)

פירש רש"י: "להזהיר גדולים על הקטנים". במסכת יבמות (קיד,) מובא: "בשלשה מקומות הזהירה התורה גדולים על הקטנים, בדם ובשרצים ובטומאה".

אפשר לפרש על דרך הדרוש הטעם שהתורה הזהירה דוקא באלו:

בנוגע לאזהרה והשגחה על הקטנים, יש שתי סיבות שגורמות להתרשל בזה, א. שהקטן בעצמו ימנע מזה לבד, ואין כל צורך בהשגחה מיוחדת על זה. ב. יש עניינים ששייכים רק לאנשים גדולים שיש להם מושג בדברים כאלו, אבל קטנים שאין להם שום מושג בתורה ועבודה, הם לא שייכים בזה, והוא חושב שלא שייך לחנכם בדברים כאלה.

על כן באה התורה בשלושה דברים אלה להזהיר גדולים על הקטנים:

דם, מובא במסכת מכות (כג, ב) "שנפשו של אדם קצה ממנו", **וכן שרצים,** הרי אין דרכו של הקטן לאוכלם. אם כן כיון שהקטן ממילא מונע עצמו מלאכול שני דברים אלו, היה מקום לומר שאין צריכים להזהיר אותו על זה, באה התורה ללמדנו שלא לסמוך על כך.

ומצוות טומאת מת, מובא בספר החינוך (מצוה רסג) הטעם למצווה: "לפי שהכהנים נבחרו לעבודת השם ברוך הוא, על כן הרחיקם מן המת", הייתי חושב שאצל קטנים לא שייך להזהיר על זה כיון שאינם בני עבודה כעת, ואחר כך כשיגדלו אז לא יטמאו. בשביל זה באה התורה כאן להזהיר שגם בזה יש "להזהיר גדולים על הקטנים".

וזהו כלל גדול לכל דבר: "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה", שדווקא על ידי החינוך בעודו בקטנותו, היא הערובה שלא יסור ממנו גם כשיזקין. שהרי גם בדברים שנפשו של אדם קצה מהם, יכול חס

ובאיזו מצוה נצטונו בזה, ובלשון הספרא: "על מנת כן הוצאתי אתכם מארץ מצרים – שתקדישו את שמי ברבים".

שורש מצוה זו: ידוע כי האדם לא נברא רק לעבוד את בוראו, ומי שאינו מוסר גופו על עבודת אדוניו, איננו עבד טוב. והרי בני אדם ימסרו נפשתיים על אדוניהם, קל וחומר על מצות מלך מלכי המלכים הקב"ה.

המקור בפרשה: "ונקדשתי בתוך בני ישראל" (ויקרא כב, לב).

וזה לשון הרמב"ם (בספר המצות סימן ט'): "וענין זאת המצוה אשר אנחנו מצווים לפרסם האמונה האמיתית בעולם, ושלא נפחד בהיזק שום מזיק, ואף על פי שבא עלינו ומכריח לבקש ממנו לכפותינו (לכפות עלינו שלא לשמור את המצוות) – לא נשמע אליו, אבל נמסור עצמינו למיתה ולא נתעהו לחשוב שכפרנו, אף על פי שלבתינו מאמינים בו יתעלה, זאת היא מצות קידוש השם המצווים בה בני ישראל.

ושלום היצר הרע להתגבר. וגם בדברים שלכאורה לא שייכים עדיין לקטנים בעודם בקטנותם, אבל בכדי שבזמן שיהיו שייכים לזה לא יסורו מהתורה, ההכרח לחנך אותם בנוגע לעניינים אלה מקטנותם.

ששת ימים תעשה מלאכה וגו' (כג, ג)

פירש רש"י: "מה ענין שבת אצל מועדות? ללמדך שכל המחלל את המועדות, מעלים עליו כאלו חילל את השבתות, וכל המקיים את המועדות מעלים עליו כאלו קיים את השבתות".

לכאורה קצת מוקשה, מדוע תולה מועד בשבת, והרי כמו שנצטונו על השבת, נצטונו על המועד!?

אפשר שבא הכתוב לרמוז אודות הכח העצום של חכמינו זכרונם לברכה. שיום השבת קבוע וקיים מה' יתברך, ואילו המועד תלוי בקביעת החודש שבית דין מקדשין. וזה רמזו כאן, שמועדות שנקבע על ידי הבית דין, שווים לשבת שנקבע ונתקדש מהקדוש ברוך הוא.

ובקצרכם את קציר ארצכם וגו' (כג, כב)

פירש רש"י: "מה ראה הכתוב ליתנם באמצע הרגלים? ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאלו בנה בית המקדש והקריב עליו קרבנותיו בתוכו".

אפשר לפרש מדוע נכתב פסוק זה דווקא באמצע, ולא בתחילה או בסוף, שזה בא לרמוז לנו שכל תוכן ענין הרגלים הוא להאכיל לעניים.

וכלשונו של הרמב"ם (הלכות יום טוב, פרק ו, הלכה יח): "כשהוא אוכל ושותה, חייב להאכיל לגר ליתום ולאמנה עם שאר העניים האומללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש, אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כרסו".

וכן הוא בזוהר הקדוש: "בוא וראה, בחגים צריך האדם

לשמוח ולשמח את העניים, ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים, ענשו גדול".

המורם מהנ"ל, שכל שמחת החג הוא לשמח את העניים.

ואת זה רמזה התורה שכתבה לקט שכחה ופאה באמצע הרגלים, משום שזה התוך והתוכן של הרגלים.

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים – מרת יהודית רובינשטיין בת רבי נחום ז"ל – נפטרה בו' ניסן תשע"ג

לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי מרדכי אהרן בן רבי יוסף חיים שיינברגר זצ"ל נפטר י"ח אב התשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

רבי מאיר מפרימישלאן זצוק"ל עורר עליך רחמים ותשובתך כבר נתקבלה

סדר בניירותי, ולפתע מצאתי את צרור הכסף בשלמותו, מונח בין הניירות. לבי נפל בקרבי. חשתי רגשות אשמה נוראים, על שחשדתי בנערה כשרה וגרמתי למותה בטרם עת. "בצר לי פניתי אל מורי ורבי, הצדיק רבי מאיר מפרימישלאן. סיפרתי לו את כל הסיפור. לאחר ששמע את הדברים, הלטי את פניו בידיו ושקע זמן רב במחשבתו. כשניעור מהרהוריו, נעץ בי מבט שפילח את כליותי ואמר, שרשאי אני לבחור את דרך התשובה מבין שלושת הדרכים דלהלן: אחת – להסתלק השנה מן העולם, שנייה – לסבול ייסורים קשים במשך שלוש שנים, שלישית – לצאת לגלות למשך שלוש שנים.

וכך, כבר שנתיים אני נע ונד בארץ, הרחק מאשתי ומילדי הקטנים, וכולי תפילה שתשובתי תקבל לפני אבינו שבשמים

בחרתי בגלות, ואז הוסיף הרבי שלושה תנאים: שלא אבקש בפירוש נדבה מאיש, שאסתפק בסעודה אחת ביום, ושלא אלון במקום שבו שהיתי ביום. קיבלתי עלי את הכול באהבה, והרב ברכני שאזכה להשלים את תשובתי. הוא ביקשני שאחזור אליו בתום שלוש שנות הגלות. וכך, כבר שנתיים אני נע ונד בארץ, הרחק מאשתי ומילדי הקטנים, וכולי תפילה שתשובתי תקבל לפני אבינו שבשמים", סיים האיש את סיפורו.

הוא היישיר מבט לעבר ר' יחזקאל, כמבקש לעמוד על תגובתו, והמשיך: "לא מכבר הגיעתני השמועה המרה על הסתלקותו של מורי ורבי, הצדיק מפרימישלאן. עתה איני יודע כיצד אוכל למלא את הוראתו. אך שמעתי כי בעיר צאנז הסמוכה יושב צדיק גדול, ר' חיים מצאנז. החלטתי לפנות אליו בכדי לבקש את עצתו, ועתה אני בדרכי אליו". האיש סיים את דבריו ונעלם בחשכת הלילה.

חלפו חודשים אחדים. יום אחד עצרה ליד האכסניה כרכה מפוארת, ומתוכה ירד סוחר הדור לבוש. ר' יחזקאל זיהה בו מיד את ההלך העני שסירב לקבל בשעתו נדבה.

עתה סיפר לו האיש את סופו של הסיפור: כשהגיע לצאנז ונכנס לחדרו של הצדיק, עוד בטרם פצה את פיו, פנה אליו ר' חיים וכך אמר לו: "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם. גם לאחר מותם הם אינם עוזבים את צאן מרעיתם. רשאי אתה לשוב לביתך, כי רבי מאיר מפרימישלאן זצוק"ל עורר עליך רחמים ותשובתך כבר נתקבלה.

(מתוך הקלטת "שמעו ותחי נפשכם").

"לא", תודה, אינני זקוק לכסף", השיב ההלך בפסקנות. "יש לי כל טוב ומאום לא חסר לי". תחושת הרחמים שהתעוררה קודם בלבו של ר' יחזקאל התערבבה עתה בתהייה. לרגע חלף בו הרהור, שמא מר גורלו של האיש שיבש את דעתו. נראה שהבעת פניו הסגירה את מחשבותיו, שכן ההלך פנה אליו פתאום ואמר: "רואה אנוכי כי תמה אתה על דבריי, ואולי אף חושש אתה שמא נשתבשה דעתך. לא ולא. אם תרצה, אספר לך את סיפורי".

שתיקתו של ר' יחזקאל נתפרשה על ידי האורח כאות עידוד, והוא פתח בסיפורו: "כפי שהתחלתי לספר לך כבר, מאומה לא חסר לי. בעל בית מכובד אני, תושב עיר פלונית. כל ימי

תמונת האדמו"ר רבי חיים מצאנז זצוק"ל

השתדלתי לעבוד את קוני ביושר. אבל יום אחד נכשלתי בעוון נורא ביותר, שעד היום טורד את שלוותי. "היה זה כאשר גיליתי, כי ממגירת שולחני נעלם סכום כסף גדול. חשתי נפל על המשרתת היהודיה שהתגוררה בביתנו ושידיה שלטו בכל פינה בבית. ככל שההרתי בדבר, כן התעצם החשד, וכאשר הייתי איתן בדעתי, קראתי לה וביקשתי כי תחזיר את הכסף שגנבה. המשרתת פרצה בבכי וטענה כי אין לה שום מושג על הכסף שנעלם וכי חושד אני בכשרים. אולם חשתי גבר והלך. כשראיתי שהיא מסרבת להודית בגניבה, סילקתי אותה מביתי.

"הנערה עזבה את הבית ושבה בבושת פנים ובבזיונות לבית הוריה. האירוע פגע בה קשות. היא שקעה בדיכאון, וכעבור זמן מה חלתה ומתה. רבים ראו בכך אות משמים על חטא הגניבה שחטאה.

"אבל יום אחד נתגלתה לי האמת המרה". האיש נשם נשימה עמוקה וקולו רעד. "ערכתני

ב-כ"ה בניסן חל יום ההילולא של האדמו"ר רבי חיים מצאנז זצוק"ל נולד בשנת תקנ"ג, האדמו"ר הצטיין בגאונותו וגדולי התורה הוקירוהו כיחיד בדור. ספרו "דברי חיים", הקנה לו שם עולם. בשובו לגליציה מהישיבות הגדולות כאברך עילוי, התקרב לחסידות וביקר בחצרות צדיקים, ובתוכם גם אצל רבי ישראל מרז'ין זצוק"ל. ביחוד דבק ברבי נתלי מרופשיץ זצוק"ל. ישב על כסא הרבנות בצאנז ארבעים ושש שנה, ועיר זאת הפכה למרכז חסידי גדול. רבי חיים נפטר בצאנז בהיותו בן פ"ד שנה ביום כ"ה ניסן שנת תרל"ו.

האיש, שנשא על גבו את שק מטלטליו ונראה היה כמי שכורע תחת משאו, לא הוציא הגה מפיו

היה זה בליל חורף קר. ר' יחזקאל כבר עמד לסגור את שערי האכסניה שלו ולפרוש למנוחת לילה, כשבפתח הופיע פתאום הלך עני. האיש, שנשא על גבו את שק מטלטליו ונראה היה כמי שכורע תחת משאו, לא הוציא הגה מפיו. רק עיניו כאילו ביקשו להיכנס פנימה. ר' יחזקאל לא השיב מעולם את פניו של איש ריקם. על אחת כמה וכמה יהודי עלוב ומסכן, דוגמת זה שניצב לפניו כעת. במאור פנים הזמין את האורח להיכנס פנימה, ועוד בטרם הספיק זה לפצות את פיו, כבר הוגשה אל השולחן ארוחה חמה ועשירה.

בעוד ההלך משיב את נפשו הרעבה, מיהר ר' יחזקאל אל אחד מחדרי האכסניה, והציע שם מיטה עבור האורח. "אין ספק שרק יסיים את סעודתו, יפול שדוד על המיטה ויירדם", הרהר בלבו.

אבל למרבה הפתעתו, כאשר סיים האיש לסעוד את לבו, קם ממקומו, הודה לר' יחזקאל על הכנסת האורחים שנהג בו, הרים את שקו על כתפו וכבר החל לפסוע לכיוון הדלת. "לא", דחה בשפה רפה את הצעתו של ר' יחזקאל "לא אוכל להישאר כאן ללון, עלי להגיע עוד הלילה אל העיר הסמוכה", אמר והשפיל את עיניו.

תחושת הרחמים שהתעוררה קודם בלבו של ר' יחזקאל התערבבה עתה בתהייה

רחמיו של ר' יחזקאל נכמרו על המסכן שנאלץ מטעם מסתורי, להמשיך ולכתת את רגליו בשעת לילה זו. "שמא זקוק אתה למעט כסף?", הציע בעדינות.

חווייה רוחנית מפעימה בקרעסטיר

רבי ישעיה'לה עצמו עומד שם ומפציר בך: "תאכל, יהודי, תאכל".

המתנדבים במפעלות החסד לא נראו עייפים. הם חילקו שתייה קרה, קפה חם וארוחות דשנות בחיך רחב, משמרים את הצוואה הבלתי כתובה של בעל ההילולא: שום יהודי לא יישאר רעב.

ואז, הגיע רגע השיא. העמידה מול הציון הקדוש.

מסביב המולה, אלפי פתקי "קוויטלעך" מרשרשים ברוח, קולות תחינה "הושיעה נא" מתערבבים בבכי חרישי.

ביקשתי על הבית שלי, על הילדים, על עם ישראל המיוסר. הרגשתי איך כל הצרות של היום-יום מתגמדות אל מול האמונה הפשוטה והיוקדת שהשאיר אחריו הצדיק הזה. רבי ישעיה'לה לימד אותנו סוד הישועה טמון בצלחת של מרק חם שמגשים ליהודים ובחיך לזולת. חזרתי הביתה, אבל חלק ממני עדיין שם, בקרעסטיר.

13/1 ובר-אליך

עורך העלון כותב שורות אלו כשלעידו בנו בכורו העורך והסופר הידוע ר' אריה ארליך ובר שיחי' במתחם הציון הקדוש של רבי ישעיה'לה מקרעסטיר זיע"א

מה שתפס אותי יותר מכל היה המושג "הכנסת אורחים". שמעתי סיפורים על "המטבח של רבי ישעיה'לה", אבל לראות את זה בעיניים זו חוויה רוחנית (וגשמית) מטלטלת.

האוכל שזרם שם לא היה רק "כיבוד קל". זה היה שפע עצום, מוגש ביד רחבה ובלב פתוח, כאילו

ש רגעים בחיים שבהם המילים מרגישות קטנות מדי, דלות מדי, אל מול עוצמה שאי אפשר להכיל. כזה היה הביקור הראשון שלי בעיירה הציונית קרעסטיר שבהונגריה. הגעתי כעוד אחד מתוך רבבות, אבל חזרתי עם לב פועם בקצב אחר לגמרי.

כבר בכניסה לעיירה, התמונה נחשפת במלוא הדרה. לא מדובר בעוד אירוע המוני; זהו מפגן של אהבת ישראל שאין לו אח ורע. יהודים מכל רחבי הגלובוס - חסידים במעילים ארוכים, ליטאים, ספרדים, וצעירים עם ג'ינס וכיפה בכיס - כולם זורמים באותו כיוון. הדרך המובילה אל הציון הקדוש של רבי ישעיה'לה בן רבי משה זיע"א, נראתה כמו עורך ראשי שדרכו זורם דם חם של אמונה וציפייה.

הצפיפות? היא לא הפריעה. להפך, היא נתנה תחושה של "ביחד". כשעמדתי שם, בתוך הנחשול האנושי הזה, הבנתי שרבי ישעיה'לה לא מתגורר רק בספרי ההיסטוריה, הוא חי ופועם בתוך כל אחד מאיתנו.

מחשה עד משה - המשך מעמוד 1

את מעונו פקדתי בכל הזדמנות שיכולתי, ובכל פעם פינה לי מזמנו, האיר לי פנים, ייעץ ובידך, ואף חיגי לגורמים שונים כשביקש לסייע לנו בקידומם של העלון והקלטות ושאר מפעלי זיכוי הרבים שזכינו לעסוק בהם בהשראתו של מורנו הגה"צ רבי משה ובר זצ"ל, ידיד נפשו ושאר בשרו של הרב הלבשרטאם.

בכל השמחות שזיכה אותי הקב"ה לערוך, הגר"מ הלבשרטאם זצ"ל הקפיד לכבדני בנוכחותו, כשהוא מברך אותי ואת בני משפחתי בכל לבו ומאודו.

מעבר להיותו פוסק הלכה בקנה מידה נדיר שהיה רצוי לכל אחי - הגר"מ הלבשרטאם זצ"ל ייזכר בליבי תמיד בחיכוך ובאבהיות הטובה, ובהיותו טובת עין אמיתי, נגיש וזמין תמיד לסייע לכל יהודי.

כמו רבים בעם ישראל, פטירתו הפתאומית הכתה אותי בהלם כבד, והשאירה אותי עם תחושה שלפיה - לאבידה הזו לעולם לא יהיה תמורה. ואכן, החלל שהותיר הרב הלבשרטאם בהסתלקותו הפתאומית - מעולם לא התמלא, ועד היום, רבים חשים געגועים עזים לפוסק האגדי ששמר בלבו מקום לכל יהודי.

גם כיום, עשרים שנים לאחר פטירתו, עדיין זכרו נצור בליבי, ובלב רבים-רבים בעם ישראל. זכר צדיק וקדוש לברכה.

הודעה משמחת: העלון מופיע בחוברת "טועמיה" המופץ חנים במיילים. ניתן להצטרף במייל m025004569@gmail.com

כל אימת שהגיעו אליו שואלים, או רבנים שעשו אצלו 'שימוש' - סבי היה מעניק להם את העלון, כשהוא ממליץ להם בחום: 'תקראו את זה בשולחן השבת, יש כאן הרבה דברים יפים'...

פניו בראותו שרבינו התאווש וחזר לתפקוד מלא ב"ה.

בשנה האחרונה לחייו חיבר מורנו הגה"צ רבי משה ובר זצ"ל ספר מיוחד - 'לקוט אמונה וביטחון' שמו, שהתברר כעבור זמן קצר כצוואתו האחרונה, ובה פירט את יסודות האמונה והביטחון בה'. מורנו זצ"ל עלה למעונו של הגר"מ הלבשרטאם, וביקש את הסכמתו. באותה הזדמנות פניו של הרב הלבשרטאם ברקו מאושר. הוא עלעל בספר ועיין בו ארוכות, ולאחר מכן התיישב לכתוב הסכמה חמה, רוויה בהתבטאויות מעומק לבו, על המחבר וספרו. למחרת טרח לחייג למורנו ולציין: "קראתי בספר רבות במהלך הלילה. כולו רצוף דברים נפלאים. ישר כח עצום!"

סיפר לנו נכדו, כי בהמשך שלח הרב הלבשרטאם את אחד מנכדיו שירכוש כמות של ספרים, כדי שיוכל לחלקם לאנשים שפקדו את מעונו. בח"ב באדר תש"ס, כאשר לקו המאורות ורבינו זצ"ל הסתלק, הרב הלבשרטאם השתתף בהלוויה, וספד לו תמרורים באוזני רבים מתלמידיו. הוא הגיע לנחם אותנו, והרעיף עלינו טללי נוחם. הוא המשיך לעודד אותנו, ושמרנו איתו על קשר, כשהוא מייעץ לנו בכל תחומי החיים.

אצלו 'שימוש' - סבי היה מעניק להם את העלון, כשהוא ממליץ להם בחום: 'תקראו את זה בשולחן השבת, יש כאן הרבה דברים יפים'... וכשהיו האנשים נפרדים מסבא זצ"ל - היה סבא אומר להם: 'אל תשכחו להתקשר למחבר של העלון הזה ולהחמיא לו...'

"סבי", סיפר לנו הרב דייטש, "היה ידוע בטובת העין שלו ובעידוד שהיה מעניק לכולם - אבל כאן ראינו התפעלות יוצאת דופן, בשיעור גדול הרבה יותר מהרגיל. הוא ממש ציפה לראות את העלון, והיתה לו קורת רוח אמיתית לחלק אותו ליהודים שסרו למעונו..."

בהמשך, כאשר התחלנו להקליט שיעור חודשי שהיה משודר במטוסי 'אל על' עבור המוני יהודים שנהנים משירותי החברה - שוב היה זה הגר"מ הלבשרטאם זצ"ל שנהג בנו טובת עין, והיה מעודד את המפעל ביותר, ומספר בשבחו לרבים. הוא עודד והתעניין, ונהג להביע את הערכתו לעניין בפני ראשי החברה שבאו למעונו.

הידידות שרקם הרב הלבשרטאם זצ"ל עם מורנו הגה"צ רבי משה ובר - היתה מופלאה בכל קנה מידה, וחרגה מגדר הרגיל. בשנת תשנ"ג, לאחר 'נס תחיית המתים' שהתרחש למורנו בעקבות דום לב שממנו התאווש בדרך ניסית - התייצב הגר"מ הלבשרטאם זצ"ל לסעודת ההחיה שנערכה במלון המרכז, ונשא דברים חמים בשבחו של מורנו והרבה להשמיע דברי הודיע להקב"ה שריפא את הרב והותיר אותו עבור הדור ועבור אלפי התלמידים שהתקרבו על ידו לתורה ומצוות. בהזדמנות הזו, ניתן היה לראות במוחש את השמחה ששרתה על

לעילוי נשמת מורי הדיין הגאון האדיר רבי זלמן נחמיה בן רבי אברהם גולדברג זצ"ל. נסתלק לגנזי מרומים בל' אב - א' של ראש חודש אלול התש"פ ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת דודתי עפרה רכלין בת ישראל ז"ל נפטרה ל' סיון ה'תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.